0258 **A**

Total No. of Questions—32

Total No. of Printed Pages—4 Regd. No. | | | | | | | | |

Part III

COMMERCE, Paper - II

(English Version)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 100*

Part I

Marks–50

SECTION A

Answer **ANY TWO** of the following questions not exceeding **40** lines each : 2×10=20

1. What is Stock Exchange ? Explain its functions.

2. What do you understand by e-banking ? Explain the various types of e-banking.

3. Explain the principles of Management.

SECTION B

Answer **ANY FOUR** of the following questions not exceeding **20** lines each : 4×5=20

4. Distinguish between Home Trade and Foreign Trade.

5. What are the thrust areas of Investment identified by the Government of Telangana ?

6. Explain the functions of entrepreneurs.

7. State the features of Insurance.

8. Explain any *five* principles of directing.

9. What are the differences between Primary market and Secondary market ?

SECTION C

Answer **ANY FIVE** of the following questions not exceeding **5** lines each : 5×2=10

10. What is Rights issue ?

11. What is A.T.M. ?

12. Who is the Drone Entrepreneur ?
13. Write about the Bridge Loans.
14. Who are Cheap Jacks ?
15. What do you mean by Multiple Shops ?
16. What is Letter of Credit ?
17. Define Staffing.

Part–II
Marks–50
SECTION D

Answer the following question : 1×20=20

18. Mohan and Vikram are partners sharing profits and losses in the ratio of 3 : 2 respectively. Their Balance Sheet as on 31st March, 2019 was as under :

Liabilities	Amount (₹)	Assets	Amount (₹)
Creditors	30,000	Cash	20,000
Bills Payable	20,000	Bills receivable	6,000
General Reserve	40,000	Debtors	35,000
Capital :		Stock	24,000
Mohan	80,000	Machinery	45,000
Vikram	60,000	Furniture	20,000
		Land	80,000
	2,30,000		2,30,000

On the date Suman was admitted into partnership for 1/4 share in the future profit on the following conditions :

(*a*) Suman should bring ₹ 50,000 towards capital and ₹ 25,000 towards goodwill in cash.

(*b*) Land appreciated by 20%.

(*c*) Stock to be valued at ₹ 20,000.

(*d*) Provide for bad debts 10% on debtors.

(*e*) Machinery depreciated by 10%.

Give necessary Ledger Accounts and Opening Balance Sheet of new firm.

SECTION E

Answer **ANY ONE** of the following questions : 1×10=10

19. Raju of Warangal consigned goods worth ₹ 60,000 to Venu of Hyderabad. Raju paid cartage and other expenses ₹ 4,000. Venu sent the account sales with the following information :

(*a*) 50% of goods sold for ₹ 42,000

(*b*) Venu incurred expenses ₹ 1,200

(*c*) Venu entitled to receive commission 10% on sales.

Bank draft was enclosed for balance.

Prepare the necessary Ledger Accounts in the books of Raju.

20. From the following Receipts and Payments Account prepare the Income and Expenditure Account of Karimnagar Cricket Club for the year ending 31-03-2019 :

Receipts and Payments A/c

Dr. **Cr.**

Receipts	Amount (₹)	Payments	Amount (₹)
To Balance b/d	10,000	By Buildings	50,000
To Subscriptions	30,000	By Furniture	13,000
To Life membership fee	3,000	By Sports material	5,000
To Donations	40,000	By Expenditure on	
To Income on sports	20,000	sports	7,000
To Sundry receipts	5,000	By Newspapers	1,500
To Sale of old newspapers	500	By Salaries	8,000
		By Balance c/d	24,000
	1,08,500		1,08,500

Adjustments :

(*a*) Capitalise the 50% Donations and Life membership fee.

(*b*) Outstanding subscriptions ₹ 4,000.

(*c*) Provide depreciation on sports material 10%.

(*d*) Outstanding salaries ₹ 2,000.

SECTION F

Answer **ANY TWO** of the following questions : 2×5=10

21. Explain any *five* differences between Receipts and Payments Account and Income and Expenditure Account.

22. Kumar purchased a machine on 1st April, 2015 for ₹ 50,000. Depreciation is provided at the rate of 10% under fixed instalment method. The machine was sold on 31st March, 2019 for ₹ 25,000. Prepare Machinery account by assuming that the accounts are closed at the end of the financial year.

23. Ascertain the profit earned by Rama Traders who keeps their books under single entry system :

Excess of Assets over Liabilities on 1-4-2018 ₹ 48,000

Excess of Assets over Liabilities on 31-3-2019 ₹ 69,000

Fresh capital introduced during the year ₹ 14,000

Drawings during the year ₹ 1,200 per month.

24. Explain any *five* advantages of Computerised Accounting.

SECTION G

Answer **ANY FIVE** of the following questions not exceeding **FIVE** lines each : 5×2=10

25. Define Depreciation.

26. What is Statement of Affairs ?

27. What is Del-credere Commission ?

28. What is Deferred Revenue expenditure ?

29. A and B are partners sharing profits and losses in the ratio of 1 : 2. They agreed to admit C for 1/5 share of profits in the business. Calculate the new profit sharing ratio.

30. What is Goodwill ?

31. What is the feature of scalability ?

32. What is Password ?

0259

A

Total No. of Questions—32

Total No. of Printed Pages—4

Regd. No.

Part III

COMMERCE, Paper - II

(Telugu Version)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 100*

Part I

Marks–50

SECTION A

సూచన : ఈ క్రింది వానిలో ఏవేని రెండింటికి సమాధానములు **40** పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయుము. 2×10=20

1. స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజ్ అంటే ఏమిటి? దాని విధులను వివరింపుము.
2. ఈ-బ్యాంకింగ్ అంటే ఏమిటి? ఈ-బ్యాంకింగ్‌లోని వివిధ రకాలను గురించి వివరించండి.
3. నిర్వహణ సూత్రాలను వివరింపుము.

SECTION B

సూచన : ఈ క్రింది వానిలో ఏవైనా నాలుగు ప్రశ్నలకు సమాధానములు **20** పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయండి. 4×5=20

4. స్వదేశీ వర్తకము మరియు విదేశీ వర్తకము మధ్య గల తేడా లేవి?
5. తెలంగాణా ప్రభుత్వం గుర్తించిన ముఖ్యమైన పెట్టుబడి పారిశ్రామిక కేంద్రాలు ఏమిటో పేర్కొనండి.
6. ఎంట్రప్రెన్యూర్ విధులను వివరించండి.
7. భీమా లక్షణాలను తెలపండి.
8. ఏవేని ఐదు నిర్దేశ సూత్రాలను వివరించండి.
9. ప్రాథమిక మార్కెట్‌కు, ద్వితీయ మార్కెట్‌కు మధ్య తేడాలను వ్రాయుము.

SECTION C

సూచన : ఈ క్రింది వాటిలో ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు **5** పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయండి. 5×2=10

10. హక్కుదారుల వాటాలను జారీచేయడం (రైట్స్ ఇష్యూ) అనగా నేమి?
11. A.T.M. అనగా నేమి?

12. స్థిర చిత్తపు ఎంట్రప్రెన్యూర్లు ఎవరు?

13. బ్రిడ్జ్ ఋణాలు అంటే ఏమిటి?

14. చౌకధర విక్రియదారులు ఎవరు?

15. బహుళ విక్రయశాలలు అనగా నేమి?

16. వరపతి లేఖ అనగా నేమి?

17. సిబ్బందీకరణను నిర్వచించండి.

Part–II

Marks–50

SECTION D

సూచన : క్రింది ప్రశ్నకు సమాధానము వ్రాయుము. 1×20=20

18. మోహన్, విక్రం భాగస్తులు వారు లాభ, నష్టాలను 3 : 2 నిష్పత్తిలో పంచుకుంటున్నారు. 31-3-2019 న వారి ఆస్తి-అప్పుల పట్టిక క్రింది విధంగా ఉంది :

అప్పులు	మొత్తం (₹)	ఆస్తులు	మొత్తం (₹)
ఋణదాతలు	30,000	నగదు	20,000
చెల్లింపు బిల్లులు	20,000	వసూలు బిల్లులు	6,000
సాధారణ నిధి	40,000	ఋణగ్రస్తులు	35,000
మూలధనం :		నరుకు	24,000
మోహన్	80,000	యంత్రాలు	45,000
విక్రం	60,000	ఫర్నీచర్	20,000
		భూమి	80,000
	2,30,000		2,30,000

1-4-2019 న దిగువ షరతులతో వారు 1/4వంతు వాటా ఇచ్చి సుమన్‌ను నూతన భాగస్తునిగా చేర్చుకున్నారు.

(*a*) సుమన్ మూలధనంగా ₹ 50,000, గుడ్‌విల్‌గా ₹ 25,000 నగదులో తేవాలి.

(*b*) భూమి విలువను 20% పెంచాలి.

(*c*) నరుకు విరువ ₹ 20,000.

(*d*) ఋణగ్రస్తులుపై 10% రాని బాకీలకై ఏర్పాటుచేయండి.

(*e*) యంత్రాలపై 10% తరుగుదలను లెక్కించండి.

అవసరమైన ఆవర్జా ఖాతాలు తయారుచేసి, నూతన ఆస్తి, అప్పుల పట్టికను తయారుచేయండి.

SECTION E

సూచన : ఈ క్రింది వానిలో ఏదైనా ఒక ప్రశ్నకు సమాధానము వ్రాయుము.

1×10=10

19. వరంగల్‌లో ఉన్న రాజు హైదరాబాద్‌లోని వేణుకు ₹ 60,000 విలువగా గల సరుకును కన్‌సైన్‌మెంట్‌పై పంపినాడు. రాజు వివిధ ఖర్చులకు ₹ 4,000. చెల్లించినాడు. వేణు దిగువ వివరాలతో అకౌంట్ సేల్స్ పంపినాడు :

(*a*) 50% సరుకును ₹ 42,000 లకు అమ్మినాడు.

(*b*) వేణు చెల్లించిన ఖర్చులు ₹ 1,200

(*c*) వేణుకు అమ్మకాలపై 10% కమీషన్ ఇవ్వాలి.

మిగిలిన మొత్తానికి బ్యాంకు డ్రాఫ్ట్ జతపరిచినాడు. రాజు పుస్తకాలలో అవసరమైన ఆవర్జా ఖాతాలను చూపండి.

20. దిగువ ఇచ్చిన కరీంనగర్ క్రికెట్ క్లబ్ వసూళ్ళు చెల్లింపుల ఖాతా నుండి ఆదాయ, వ్యయాల ఖాతాను 31-03-2019 నాటికి తయారుచేయండి :

వసూళ్ళు-చెల్లింపుల ఖాతా

Dr. Cr.

వసూళ్ళు	మొత్తం (₹)	చెల్లింపులు	మొత్తం (₹)
To తెచ్చిన నిల్వ	10,000	By భవనాలు	50,000
To చందాలు	30,000	By ఫర్నీచర్	13,000
To జీవిత సభ్యత్వ రుసుం	3,000	By ఆట పరికరాలు	5,000
To విరాళాలు	40,000	By ఆటలపై ఖర్చులు	7,000
To ఆటలపై ఆదాయం	20,000	By వార్తాపత్రికలు	1,500
To వివిధ వసూళ్ళు	5.000	By జీతాలు	8,000
To వార్తాపత్రికల అమ్మకం	500	By తెచ్చిన నిల్వ	24,000
	1,08,500		1,08,500

సర్దుబాట్లు :

(*a*) విరాళాలు, జీవిత సభ్యత్వ రుసుం 50% మూలధనీకరించాలి.

(*b*) రావలసిన చందాలు ₹ 4,000.

(*c*) ఆట పరికరాలపై 10% తరుగుదల ఏర్పాటుచేయాలి.

(*d*) చెల్లించవలసిన జీతాలు ₹ 2,000.

SECTION F

సూచన : క్రింది ప్రశ్నలలో ఏవేని రెండింటికి సమాధానములు వ్రాయుము. 2×5=10

21. వసూళ్ళు-చెల్లింపుల ఖాతాకు మరియు ఆదాయ, వ్యయాల ఖాతాకు మధ్య ఏవేని ఐదు తేడాలను వ్రాయుము.

22. కుమార్ 1 ఏప్రిల్ 2015 న ఒక యంత్రాన్ని ₹ 50,000 లకు కొనుగోలు చేసినాడు. స్థిరవాయిదాల పద్ధతిపై 10% చొప్పున తరుగుదల ఏర్పాటు చేస్తూ 31 మార్చి 2019 న ₹ 25,000. లకు ఆ యంత్రాన్ని అమ్మినాడు. ఆర్థిక సంవత్సరాంతాన ఖాతాలు ముగుస్తాయని భావిస్తూ యంత్రం ఖాతాను తయారుచేయండి.

23. రామ ట్రేడర్స్ తమ పుస్తకాలను ఒంటి పద్దు విధానంలో నిర్వహిస్తున్నారు. క్రింది వివరాల నుండి వారి లాభాన్ని లెక్కించండి :

1-4-2018 నాటి అప్పులపై ఆస్తుల మిగులు ₹ 48,000

31-3-2019 నాటి అప్పులపై ఆస్తుల మిగులు ₹ 69,000

కొత్తగా సంవత్సరంలో ప్రవేశపెట్టిన మూలధనం ₹ 14,000

సొంత వాడకాలకై నెలకు ₹ 1,200 లు వాడుకున్నారు.

24. కంప్యూటరైజ్డ్ అకౌంటింగ్ యొక్క ఐదు ప్రయోజనాలను వివరించండి.

SECTION G

సూచన : ఈ క్రింది వాటిలో ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానములు **5** పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయండి. 5×2=10

25. తరుగుదలను నిర్వచింపుము..

26. వ్యవహారాల నివేదిక అనగా నేమి?

27. డెలిక్రెడరీ కమీషన్ అనగా నేమి?

28. విలంబిత రాబడి వ్యయం అనగా నేమి?

29. A మరియు B భాగస్వామ్య సంస్థలో భాగస్తులు వారి లాభ, నష్టాల నిష్పత్తి 1 : 2. భవిష్యత్ లాభాలలో 1/5 వంతు వాటా ఇస్తూ C ని నూతన భాగస్తునిగా చేర్చుకున్నారు. కొత్త లాభ, నష్టాల నిష్పత్తి కనుగొనండి.

30. గుడ్‌విల్ అనగా నేమి?

31. వ్యాప్తి (స్కేలబిలిటీ) యొక్క లక్షణం ఏమిటి?

32. పాస్‌వర్డ్ అనగా నేమి?